

Feladatlapok a matematika standardleírások tesztelésére

A szintleírások helyességét szintezett feladatsorok kipróbálásával ellenőriztük. A feladatlapokat sajátos nevelési igényű tanulók oktatását, nevelését felvállaló intézményekben, többcélú gyógypedagógiai nevelési és oktatási intézményekben valamint többségi, lakótelepi iskolákban próbáltuk ki.

Az eredmények azt mutatják, hogy a standardleírások koncepciója működik, az alacsonyabb szinten teljesítő tanulók is megtalálják a képességeikhez igazodó standardszintet. A szövegértési és szövegalkotási feladatok kipróbálásában részt vevő tanulók mindegyike jól teljesített, a harmadik és a negyedik szintnél jelennek meg különbségek az eredményekben. Minden, a kipróbálásban részt vevő intézmény a saját arculatának megfelelő színvonalat ért el, a feladatok megoldása sem állított megvalósíthatatlan akadályt a tanulók elé. Ebből arra következtethetünk, hogy a standardleírásokban található tartalmi elemek megfelelőképpen szintezték a NAT-ban szereplő fejlesztési területeket.

A standardleírásokat a pedagógusok örömmel fogadták, a mindennapi gyakorlatba történő mielőbbi bevezetését szorgalmazzák. Többen üdvözölték azt a nagyon fontos szempontot, hogy a standardok kidolgozásában a gyógypedagógiai nézőpont is teret kapott, ezáltal az enyhe értelmi fogyatékos és a sajátos nevelési igényű tanulók is bekerültek a standardok látókörébe. A feladatlapokat megismerő pedagógusok teljes mértékben tanuló és SNI barátoknak ítélték azokat. Osztották azt a véleményt, miszerint a feladatlapok formai és tartalmi sajátosságai egyaránt segítették a tanulókat a feladatok megoldásában, ezáltal a többségnek sikerélményt biztosítottak, amely a mindennapokban oly nehezen felkelthető tanulási motiváció fenntartásához nagymértékben hozzájárult. A feladatlapokat kipróbáló kollégák véleménye, hogy a standardszintek alapján készült sorok nagy előnye, hogy „mindenféle” tanuló megtalálja benne a helyét, nem rugaszkodik el a valóságtól, nem támaszt irreális, teljesíthetetlen elvárásokat a tanulókkal és a pedagógusokkal szemben.

A koncepció teszteléskor nem törekedtünk arra, hogy minden témakör megjelenjen a feladatok között, mivel nem a diákok tudásszintjét akartuk mérni, hanem a koncepciót tesztelni. A másik magyarázat pedig a negyvenöt perces időkorlát.

A feladatsor összeállításánál törekedtünk a feladatok szövegének egyszerű megfogalmazására, a feladatok lehetőleg gyakorlatias, a diákok korosztályához illeszkedő tartalmára. A nagyobb motivációt jelentő kinézetet – a feladatok megoldását is segítő – képekkel igyekeztünk elérni. Fontos volt még az autonómia kérdése. A 2-es szintű feladatok esetében a lényegesebb információkat vastagabb betűtípussal emeltük ki, így segítve a diákokat az információk között történő eligazodásban.

A feladatsor egyes feladatainak témaköri besorolása és standardszintezése

Az alábbi táblázat az egyes feladatok témaköri, altémaköri besorolását és standard szintjét tartalmazza. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a standard táblázat részletessége ellenére az egyes feladatok szintjei között átfedés lehet.

Sorszám	Szint	Témakör	Altémakör
1.	2.	Számтан, algebra	Természetes számok írása, olvasása
2.	2.	Számтан, algebra	Egész számok összeadása, kivonása írásban
3. a-b	2.	Számтан, algebra	Mértékegységek átváltása
3. c	3.	Számтан, algebra	Mértékegységek átváltása
4.	3.	Számтан, algebra	Mértékegységek átváltása Egész számok összeadása, kivonása írásban
5.	3.	Számтан, algebra	Egész számok osztása írásban
6.	3.	Gondolkodási módszerek	Kombinatorika
7.	2.	Számтан, algebra	Törtrész értelmezése Egész számok összeadása, szorzása
8. a-b	2.	Statisztika	Adatok leolvasása diagramról
8. c-d-e	3.	Statisztika	Adatok leolvasása diagramról
8. f-q	4.	Számтан, algebra Statisztika	Százalékszámítás Átlagszámítás Adatok ábrázolása diagramon
9.	3.	Számтан, algebra	Törtrész számítása
10.	4.	Geometria	Terület- és térfogatszámítás

A feladatlap jellemzői

- A feladatlap megoldásához negyvenöt perc szükséges.
- A feladatlapot nem jellemzi teljes témaköri lefedettség.
- A feladatmegoldás során **segédeszköz (számológép) használata nem engedélyezett.**
- A feladatlap második, harmadik és negyedik szintű feladatokat tartalmaz.
- A feladatlaphoz javítási-értékelési útmutató készült.
- A **fokozatos haladás** érdekében a feladatlap a második szintű feladatokkal kezdődnek, majd fokozatosan nehezedve haladnak a négyes szintű feladatokig. **Fontos**, hogy a feladatok megoldásakor a tanulók sorrendben haladjanak!
- Az SNI tanulók érdekében a Comic Sans betűtípust és a balra zárt szerkesztési formát alkalmaztuk.
- Az **utasítások** egyszerűek. Az áttekinthetőség és az autonómia kérdésére ügyelve minden utasítás külön sorba került és a feladatutasítások lényeges elemei vastag betűvel kiemelték.
- A feladatok **témái** a diákok korosztályához, érdeklődéséhez igazodnak.
- A feladattípusok **változatossága** alapelveként jelent meg.